सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा (५) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी

नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

(स्वतः प्रकाशन)

आ. व. २०७९/८०

चौथो त्रैमासिक (बैशाख-असार) को मन्त्रालयसम्वद्ध अद्यावधिक

सूचना विवरण

नेपाल सरकार

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

फोनः ०१-४२०००८२, इमेलःinfo@mowcsc.gov.np

२०८० साउन

विषयसूची

क्र.स. विवरण

क. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति

ख. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

ग. मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना,कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण

घ. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

ङ. सेवा प्रदान गर्ने मन्त्रालयका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

च. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

छ. निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

ज. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

झ. सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुको विवरण

ञ. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

ट. ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, आदेश, कार्यविधि र मापदण्ड

ठ. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धि अद्यावधिक विवरण

क. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृतिः

महिला, बालबालिका, वृद्ध र अनाथहरूको सशक्तीकरण एवं कल्याणसम्बन्धी कार्य गर्न आवश्यक राष्ट्रिय नीति, योजना र कार्यक्रम तयार गरी सम्बन्धित सबै निकायसँग समन्वय राखी कार्यान्वयन गराउने मुख्य कार्य जिम्मेवारीसहित तत्कालीन शिक्षा तथा समाजकल्याण मन्त्रालयमा रहेको समाजकल्याणको कार्यक्षेत्रसमेत सम्पादन गर्ने गरी वि.सं.२०५२ साल असोज ६ गते महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। वि.स. २०५७ मा बालबालिका थप भई मन्त्रालयको नाम महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय रहेको छ। यसैगरी २०७४ सालमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय नाम रहन गएको छ। यस मन्त्रालय अन्तर्गत निम्न निकायहरू पर्दछन् :

- राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्,
- पशुपति वृद्धाश्रम,
- बाल सुधार गृह रुपन्देही,
- बाल सुधार गृह,पर्सा,
- बाल सुधार गृह,डोटी,
- बाल सुधार गृह,मकवानपुर,

साथै समाज कल्याण परिषद् तथा राष्ट्रिय महिला आयोगको सम्पर्क निकायको रुपमा समेत मन्त्रालय रही आएको छ।

ख. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकारः

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छः-

१. महिला हक एवं सशक्तीकरण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
२. अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री
३. महिला हिंसा,मानब बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण
४. जेष्ठ नागरिक, बालबालिका र अपाङ्गता भएका ब्यक्ति सम्बन्धी
५. महिला सशक्तीकरण तथा लैंगिक समानताका विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान
६. लैंगिक हिंसा सम्बन्धी निरोधात्मक र पुनर्स्थापना सम्बन्धी नीति,कानुन र मापदण्ड
७. बालबालिका, बालकल्याण, उद्दार पुनस्थापना र वृद्धाश्रम सम्बन्धी नीति,कानुन र मापदण्ड
८. गैरसरकारी संस्था सम्बन्धी नीति,कानुन र मापदण्ड, नियमन र अनुगमन
९. राष्ट्रिय महिला आयोग
१०. समाज कल्याण परिषद्
११. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था सन्धि,सम्झौता अभिसन्धि,सम्पर्क र समन्वय
१२. मन्त्रालय सम्बन्धी सार्बजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन ।

ग. मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरणः-

१.संगठन संरचना

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको संरचना

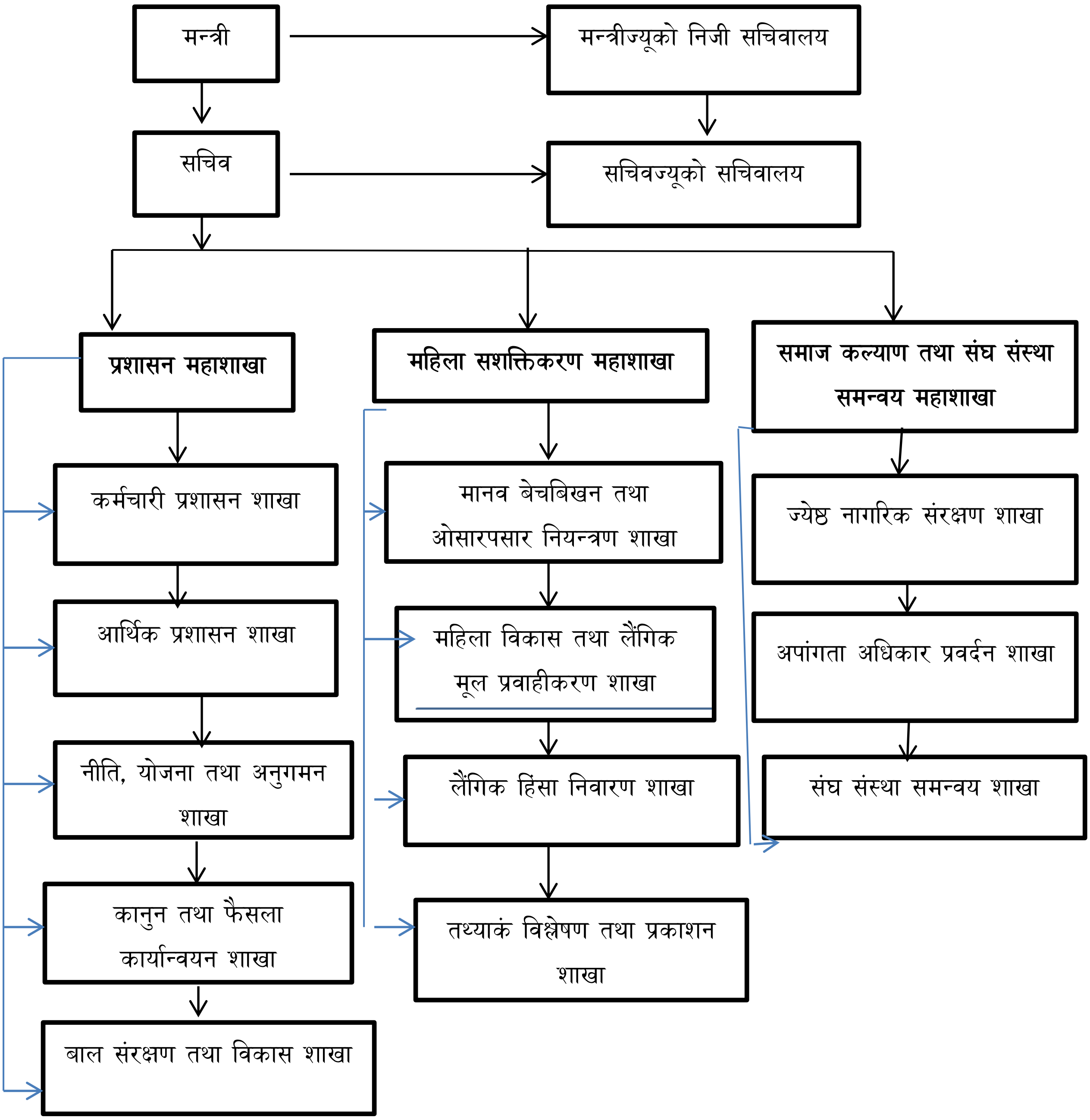

२. कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ती	रिक्त	कैफियत
१.	सचिव	विशिष्ट श्रेणी	प्रशासन		१	१	०	
२.	सह सचिव	रा.प. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	३	०	
३.	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८	८	०	
४.	प्रमुख म. वि.अ	रा.प. द्वितीय श्रेणी	विविध		२	२	०	
५.	निर्देशक	रा.प. द्वितीय श्रेणी	आ. यो. तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क जेनेरलिष्ट	१	१	०	
६.	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
७.	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	न्याय	कानून	१	१	०	
८.	म. वि. अ.	रा.प. तृतीय श्रेणी	विविध		७	७	०	
९.	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
१०.	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१२	१२	०	
११.	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	न्याय	कानून	१	१	०	
१२.	क. ई.	रा.प. तृतीय श्रेणी	विविध		१	१	०	
१३.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	विविध		४	४	०	करारमा कार्यरत-१
१४.	म. वि. नि.	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	विविध		६	६	०	
१५.	लेखापाल	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
१६.	नायब सुब्बा	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०	१०	०	
१७.	टा.ना.सु.	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	१	२	
१८.	पु.स.	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान	१	१	०	
१९.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			१४	१४	०	
२०.	ह. स. चा.	श्रेणी विहिन			८	८	०	
				जम्मा	**८६**	**८४**	**२**	

३. कार्य विवरण

प्रशासन महाशाखाः-

- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र सम्बन्धी विद्यमान नीति तथा योजना तयारीको समन्वय, बाल संरक्षण तथा विकास सम्बन्धी कार्य र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट संचालन हुने आयोजना/कार्यक्रमहरुको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य, संचालित कार्यक्रमहरु तथा निकायहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सूचना एवं तथ्यांक अद्यावधिक एवं प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- आन्तरिक प्रशासन र कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु,
- निजामती सेवा ऐन, नियमावली अनुसार कर्मचारीहरुलाई दिइने सुविधा, पुरस्कार र विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान,
- मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरवन्दी, कर्मचारीको कार्य विवरण तयार गर्ने तथा अद्यावधिक गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी छात्रवृत्ति एवं वैदेशिक भ्रमणका लागि संभाव्य उम्मेदवारको सूची तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु,
- बेरुजुको लगत अद्यावधिक गर्ने, गर्न लगाउने तथा फछ्र्यौट सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको वेवसाइट अद्यावधिक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुमा शुरु नियुक्तिको कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको प्रगति विवरण र प्रतिबेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विषय क्षेत्रसंग सम्बन्धित सेवा, समूह र उपसमूहको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय मातहतका संस्थान, प्राधिकरण, समिति, परिषद्, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिका पदाधिकारी नियुक्ति एवं कारबाही सम्बन्धी समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विषय क्षेत्रसंग सम्बन्धित सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको समन्वय तथा नियमन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको भौतिक सम्पतिको सुरक्षा, मर्मत संभार आदि कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरु।

अ. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कर्मचारीहरुलाई आन्तरिक तथा बाह्य तालिममा मनोनयन सम्बन्धी आवश्यक कार्यहरु,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरुको नियुक्ति, काज ,बढुवा, विदा ,प्रोत्साहन, पुरस्कार र विभागीय कारबाही सम्बन्धी कार्यहरु,
- मन्त्रालयसंग सम्बन्धित पदहरूको सिर्जना एवं पूर्तिका लागि आवश्यक प्रारम्भिक कार्यहरु
- कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक राख्ने सम्बन्धी कार्य,
- प्रशासन शाखासंग सम्बन्धित मन्त्रिपरिषदमा पठाउनु पर्ने प्रस्ताव तयार गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको भौतिक साधनहरुको सुरक्षा पालोपहरा, मर्मत सम्भार, सवारी साधनको खटन पटन, क्यान्टिन व्यवस्थापन, सम्पत्ति संरक्षण, सरसफाई र स्टोर व्यवस्थापन आदी ,
- छात्रवृति ,तालिम, अवलोकन भ्रमण ईत्यादि सम्बन्धमा मनोनयनको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- जनसम्पर्क, दर्ता चलानी सम्बन्धि कार्यलाई सुव्यवस्थित बनाउने,
- मन्त्रालयमा परेका उजुरीहरुको कारबाही सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरवन्दी र कर्मचारीको कार्य विवरण तयार गर्ने तथा अध्यावधिक गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी छात्रवृत्तिमा अध्ययन भ्रमण एवं शैक्षिक भ्रमणका लागि सम्भाव्य उम्मेद्वारको सूची तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय अन्तर्गत स्वीकृति लिई काम गर्न आउने विदेशी देशीय प्रतिनिधिहरुको कार्य सहमति र भिसा सिफारिस सम्बन्धी कार्य (संघसंस्था समन्वय शाखामा परेका अधिकार बाहेक),
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,
- मन्त्रालयको अन्य प्रशासनिक कार्यहरू,

आ. आर्थिक प्रशासन शाखा

- वार्षिक बजेट तर्जुमामा सहयोग र सहकार्य,
- स्वीकृत बजेट कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउन आवश्यक कार्य,
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३२(३) अनुसार बजेट निकासा माग,
- मन्त्रालयको स्वीकृत दरबन्दी भित्र रही कार्यरत कर्मचारीहरुको तलवी प्रतिवेदन स्वीकृत र सोही अनुसार भुक्तानी,
- नियमानुसार खर्च लेख्ने,पेश गर्ने ,
- मन्त्रालयबाट मातहतका निकायमा दिने बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी तयार गर्ने,
- विनियोजन, राजस्व, धरौटी, विविध तर्फ खर्चको श्रेस्ताहरु दुरुस्त राखी मासिक रुपमा सम्बन्धित निकायमा खर्चको फाँटबारी पठाउने र वार्षिक रुपमा आर्थिक विवरण तयार गरी को.ले.नि.का.बाट प्रमाणित गराउने, सम्बन्धी कार्य,
- लेखा परीक्षण गराउने र लेखा परीक्षणबाट औल्यइएको बेरुजु फछ्र्यौटको लागि प्रमाण जुटाई सम्परीक्षणका लागि पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मातहतका निकायहरुको वार्षिक आय व्ययको हिसाव एकिकृत गरी केन्द्रीय आर्थिक विवरण तयार गरी म.ले.नि.का. र म.ले.प. पठाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आर्थिक प्रशासनको राय माग भई आएका फाइलहरुमा राय पेश गर्ने ,
- राजस्व धरौटीको विवरण तयार गर्ने र सम्बन्धित निकायहरुमा पठाउने व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयमा आवश्यक खरिद हुने सामाग्रीको अनुगमन गरी (खर्च भएर जाने/ नजाने) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सार्वजनिक लेखामानमा आधारित प्रतिबेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखा अन्तर्गतका स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा प्रगति प्रतिबेदन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको बजेटको विनियोजन तथा कार्यान्वयन दक्षता बढाउने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

इ. नीति, योजना, तथा अनुगमन शाखा

- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरु सम्बन्धी नीति, आवधिक योजना तथा कार्यक्रमहरु बारे शुरु कारवाही तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारको स्वीकृत नीति अनुरुप प्राप्त बजेट सिलिङ्ग भित्र रही बार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा मध्यकालीन, पूँजीगत तर्फको कार्यक्रम संशोधन र रकमान्तर सम्बन्धी कार्य,
- स्वीकृत कार्यक्रममा संशोधन सम्बन्धमा माग भएको बिषयमा राय दिने सम्बन्धी कार्य,
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा आवधिक रुपमा माग भए बमोजिम पठाउनुपर्ने विवरण उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- नीति, योजना तथा कार्यक्रम शाखाको बार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- आवधिक प्रगति समिक्षा बैठक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयस्तर विकास समस्या समाधान समितिको बैठक तथा प्रतिबेदन तयार सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा प्रतिबेदन सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको काम सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

ई. बाल संरक्षण तथा विकास शाखा

- बालबालिका सम्बन्धी कानूनको अवधारणा पत्र र मापदण्ड तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखासंग सम्बन्धित नीति, योजना तथा कार्यक्रम तयारीको शुरु कारबाही तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- शाखासंग सम्बन्धित स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी गैरसरकारी क्षेत्रका संस्थाहरुसंग समन्वय गरी बालबालिकाको हक अधिकारको विषयसंग सम्बन्धित सवालहरुमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तरराष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल पक्ष भएका बालबालिकासंग सम्बन्धित अन्तरराष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्व कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरुको समन्वय र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,

- जोखिममा रहेको बालबालिकाको उद्दार,संरक्षण सम्बन्धी कार्य पुनर्स्थापना र ,
- बालगृह,बाल सुधार गृह सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड तयार गर्न शुरु कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

उ. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने विषयहरुमा आवश्यकताका आधारमा सम्बन्धित ऐन तथा नियमहरुको मस्यौदा तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको कायक्षेत्रभित्र पर्ने विषयमा नीति, कार्यविधि निर्माण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयमा सम्बन्धित निर्णयकर्तालाई आवश्यक परेका कानूनी विषयमा राय, सल्लाह उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय पक्ष वा विपक्ष भएका मुद्धा मामिला सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विरुद्ध परेको रिट निवेदनमा भएका आदेशानुसार लिखित जवाफ तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको नामबाट नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गराउनु पर्ने सूचनाहरु प्रकाशन गराउने सम्वन्धमा आवश्यक कार्य,
- शाखाको स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रमा भएका फैसलाहरुको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

समाज कल्याण तथा संघसंस्था समन्वय महाशाखा

- अपांगता अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य, ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण सम्बन्धी कार्य, संघसंस्था समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

- ज्येष्ठ नागरिक ,अपंगता भएका व्यक्तिहरु र समाज कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- समाज कल्याण परिषद्का पदाधिकारीहरुको नियुक्ति र कारबाहीबाहेक अन्य समन्वय र संस्थाको कारबाही सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत परेका राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने गराउने सम्बन्धी कार्य ।
- संघसंस्था दर्ता सम्बन्धमा मन्त्रालयको राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ,
- विभिन्न संघसंस्थाहरुले उपहारमा ल्याएका सामानहरुको आयात इजाजत, भन्सार महसुल तथा मूल्यअभिवृद्धि कर छुटको लागि मन्त्रालयको तर्फबाट सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- नेपालमा काम गर्ने अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थामा कार्यरत विदेशी प्रतिनिधि ,परामर्शदाताहरु तथा स्वयंसेवक एवं तिनको परिवारका सदस्य समेतलाई कार्य सहमति तथा प्रवेश आज्ञाको लागि मन्त्रालयको तर्फबाट सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- जोखिममा रहेका बालबालिका अपांगता भएका व्यक्ति तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुमा कानूनद्वारा स्थापित कोषहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा बिनियोजित बजेटको अधिनमा रही खर्चको बाँडफाँड स्वीकृत गर्ने ,खर्च गर्ने निर्णय गर्ने र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने एवं अनुगमन गर्ने कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरु,

अ. संघ संस्था समन्वय शाखा

- शाखासँग सम्वन्धित नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य
- अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु सम्बन्धी नीति, मापदण्ड कानून पालनाको अनुगमन सम्बन्धी
- समाज कल्याण परिषदका पदाधिकारी नियुक्ति र कारबाही बाहेक अन्य समन्वय र संस्थाको कारबाही सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका साधारण तथा परियोजना प्रस्तावहरु सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सहजीकरण समितिको सचिवालयको कार्य,
- सहजीकरण समितिका संयोजकको निर्देशनमा समितिको बैठक सञ्चालननिर्णयको अभिलेख राख्ने सम्बन्धी , ,कार्य
- अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका स्वीकृत सम्झौता अनुसार त्यस्ता संस्थामा काम गर्न आउने विदेशी देशीय प्रतिनिधि, परामर्शदाता र स्वयंसेवकहरुको कार्य सहमति र भिसा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
- संस्थाहरुले प्राप्त गर्ने सामाग्रीमा भन्सार, कर छुट तथा आयात इजाजत सम्बन्धी सिफारिस कार्य,

- नयाँ संस्था दर्ता गर्दा राय माग भएकोमा पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

आ. ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा

- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी कानून, मापदण्ड निर्माण नियम र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति,योजना र कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य
- ज्येष्ठ नागरिकसंग सम्बन्धित विषयहरुको अध्ययन, अनुसन्धान, समन्वय तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तरराष्ट्रिय दिवश मनाउन समन्वय र सहकार्य,
- ज्येष्ठ नागरिकहरुको हक़हित र सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था सम्बन्धमा अन्य सम्बद्ध निकायहरुसंग समन्वय,
- जेष्ठ नागरिक कल्याण समिति सम्बन्धी कार्य,
- जोखिममा रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन सम्बन्धी कार्य ,
- शाखाको प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक आश्रय स्थलहरु सम्बन्धी नीति,पदण्ड तयार गर्ने सम्बन्धी कार्यकानून र मा ,
- ज्येष्ठ नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाउन ज्येष्ठ नागरिक मिलनकेन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारका कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारका कार्य,

इ. अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी कानून,नियमन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य ,मापदण्ड ,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी नीति,योजना र कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य ,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुसंग सम्बन्धित विषयहरुको अध्ययन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

- अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि महासन्धीहरुको प्रतिबद्धता, सम्झौता अनुसारका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन एवं सम्पर्क, समन्वय र प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता राष्ट्रिय निर्देशन समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको हक़हित र सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था सम्वन्धमा अन्य सम्बद्ध निकायहरुसंग समन्वय गर्ने कार्य,
- जोखिममा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन सम्बन्धी कार्य ,
- शाखाको प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखासँग सम्बन्धित विषयहरुमा विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त पत्रको जवाफदेहिता तथा पत्राचार सम्बन्धी कार्य,
- समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम सम्बन्धी (**CBR**) अतिअसक्त भएकाहरुको लागि आवासीय पुनस्थापना केन्द्र सम्बन्धी कार्य,
- सशर्त अनुदान दिएका अपाङ्गतासँग सम्बन्धित संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयसहकार्य र अनुगमन सम्बन्धी , ,कार्य
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारका कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारका कार्य,

महिला सशक्तिकरण महाशाखा

- महिला विकास, महिला हक एवं सशक्तिकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण, लैंगिक समानता सम्बन्धी नीति, कार्यक्रम तर्जुमा, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- महिला हिंसा ,मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी निरोधात्मक कार्य गर्न संघसंस्थासँग सन्धिसम्पर्क र ,अभिसन्धि ,सम्झौता , ,समन्वय सम्बन्धि कार्य
- राष्ट्रिय महिला आयोगको सम्पर्क विन्दुको रुपमा कार्य,
- महाशाखाको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयका तथ्यांक संकलन र त्यस्ता तथ्यांकहरुलाई अद्यावधिक सम्बन्धी कार्य,

- महिला हिंसा, मानव वेचविखन तथा ओसारपसारबाट पीड़ित तथा प्रभावितहरुको उद्दार तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखाको कार्य क्षेत्र अन्तर्गत विनियोजित बजेटको अधिनमा रही वार्षिक कार्यक्रम तोकिएको अवधी भित्र सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुमा कानूनद्वारा स्थापित कोषहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- लैंगिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा सहजकर्ता,समन्वयकर्ता सम्पर्क सूत्रको कार्य ,
- महिलाहरुको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण सम्बन्धी आयोजना सञ्चालनको लागि समन्वय र सहकार्य ,
- पुनर्स्थापना केन्द्रको संचालनमा समन्वय र सहजीकरण तथा अनुगमन,
- राष्ट्रिय लैंगिक सम्पर्क विन्दुको रुपमा कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरु,

अ. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा

- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्ध आवश्यक नीति, योजना, कानून तथा कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन,
- विदेशमा अलपत्र परेका पीडितको उद्धार गर्ने तथा निजको सहमतिमा स्वदेश फर्काउने सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम र कार्यविधि तर्जुमा,
- नेपाल पक्ष भएका मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्वहरु कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरुको समन्वय र अनुगमन एवं सोको आवधिक प्रतिबेदन तयारीको सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण जिल्ला ,स्थानीय समितिहरुको काम कारवाहीको समन्वय तथा अनुगमन गर्न सघाउ पुर्याउने सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचबिखन नियन्त्रणसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण राष्ट्रिय समितिको सचिवालयका रुपमा काम गर्ने,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- मानव बेचबिखन पीडित प्रभावितको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको व्यवस्थापनसहजीकरण ,समन्वय , र अनुगमन सम्बन्धीकार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी राष्ट्रिय प्रतिबेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,

- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

आ. महिला विकास तथा लैंगिक मूलप्रवाहीकरण शाखा

- महिला हक, महिला सशक्तीकरण, लैंगिक मुलप्रवाहीकारण र लैंगिक समानता सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, ऐन, नियम, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन,
- महिला उपर हुने सवै प्रकारका भेदभाव विरुद्धको महासन्धि र बेइजिङ्ग घोषणा पत्र सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा सहयोग,
- नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका महिलाको हक्र अधिकारसंग सम्बन्धित अन्तरराष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्वहरु कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरुको समन्वय र अनुगमन,
- महिला सशक्तिकरण र लैंगिक समानताको लागि विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी तथा विकासका साझेदार निकायहरु बीच समन्वय तथा सहकार्य,
- महिला सशक्तिकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण र लैंगिक समानता सम्बन्धी कार्यक्रमको राष्ट्रिय सम्पर्क विन्दुको कार्य,
- महिला उत्थान तथा सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन एवम अनुगमन गर्न सहयोग,
- महिला सशक्तिकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण र लैंगिक समानता सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति नियम तथा कानूनी अवस्थाबारे सरोकार पक्षहरुलाई सूचना प्रवाह,
- महिला अधिकार सुनिश्चितता तथा मूल प्रवाहीकरणका लागि विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्न सहयोग तथा समन्वय गर्ने,
- शाखाका प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- सामाजिक, आर्थिक तथा राजनीतिक क्षेत्रका महिला सहभागिता अभिवृद्धि गर्न नेतृत्व विकास सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गर्न समन्वय तथा सहकार्य,
- महिला सशक्तिकरण तथा लैंगिक समानताका विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने,
- लैंगिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा सहजकर्ता, समन्वयकर्ता र सम्पर्क सूत्रको कार्य,
- महिलाहरुको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण सम्बन्धी आयोजना सञ्चालनको लागि समन्वय र सहकार्य,
- लैंगिक सम्पर्क व्यक्ति सम्बन्धी सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- एकल महिलाको हक हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ,
- दिगो विकास लक्ष्य प्रासिका लागि आवश्यक कार्यक्रम गर्ने,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,

- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

इ. लैंगिक हिंसा निवारण शाखा

- लैंगिक हिंसा निवारणसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा योजना कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
- लैंगिक हिंसा सम्बन्धी निरोधात्मक र पुनर्स्थापना सम्बन्धी कानून र मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन,
- लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, कुरीतीजन्य हिंसा लगायतका विभिन्न प्रकारका हिंसाबाट पीड़ित तथा प्रभावितको उद्धार पुनर्स्थापना र संरक्षण सम्बन्धी कार्यको समन्वय र सहकार्य,
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य,
- शाखाको प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी कार्यक्रमको केन्द्रविन्दुको रुपमा राष्ट्रिय एवं अन्तराष्ट्रिय संस्थासँग समन्वय एवं सहयोग,
- महिला हिंसा विरुद्ध नीति निर्माण तथा कार्यान्वयनमा सहयोग तथा समन्वय गर्ने,
- लैंगिक हिंसा नियन्त्रणसँग सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसंग समन्वय र सहकार्य,
- अन्तराष्ट्रिय मञ्चमा नेपाल सरकारले गरेको प्रतिबद्धता अनुरुप पेश गर्नुपर्ने प्रगति, आवधिक प्रतिवेदन तयारी एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,
- तथ्यांक विश्लेषण तथा प्रकाशन शाखा
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित तथ्यांक तथा सूचनाहरु अद्यावधिक गराई प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वन,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गरी सुपरिवेक्षक समक्ष पेश गर्ने,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयमा अध्ययन अनुसन्धान कार्यमा सहजीकरण गर्ने,
- लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट संचालित गतिबिधिहरु र महिला तथा बालबालिकासंग सम्बन्धित लेख रचनाहरु संकलन गरी सशक्तिकरण पत्रिका प्रकाशन कार्य,

- मन्त्रालयको पुस्तकालयलाई अद्यावधिक गराउने,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

उ. राष्ट्रपति महिला सशक्तीकरण परियोजना

- शाखासँग सम्वन्धित नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुलाई हवाई उद्धार गरी तोकिएका पायक पर्ने निर्दिष्ट अस्पतालमा पुऱ्याउने व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुको हवाई उद्धार तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन एवं सम्पर्क,समन्वय सम्बन्धी कार्य ,
- शाखासँग सम्बन्धित विषयहरुमा विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त पत्रको जवाफदेहिता तथा पत्राचार सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्यमुख्य- विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

घ. <u>मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा</u>

नेपाल सरकार(कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिमका कार्यक्षेत्र सम्बद्ध तथा प्रचलित कानूनहरुद्वारा तोकिएका कार्यहरुसँग सम्बन्धित सेवाहरु ।

ङ. <u>सेवा प्रदान गर्ने मन्त्रालयका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी</u>

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाविष्ट विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका महाशाखा/शाखाहरुको प्रबन्ध गरिएको छ ।

क्र. स.	महाशाखा.शाखा	जिम्मेवार अधिकारी	जिम्म्वार अधिकारीको नाम
१.	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय	सचिव	सुमनराज अर्याल
२.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	इन्दु घिमिरे
	कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	चिरन्जीबी भण्डारी
	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	जीवन प्रकाश मोहत्रा
	नीति योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	बन्दना कुमारी केसी
	कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानुन)	सम्झना खनाल
	बाल संरक्षण तथा विकास शाखा	उपसचिव	सबिता अर्याल
३.	महिला सशक्तिकरण महाशाखा	सहसचिव	आभा श्रेष्ठ कर्ण
	मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा	उपसचिव	मिना पौडेल
	महिला विकास तथा मूलप्रवाहिकरण शाखा	उपसचिव	ममता बास्तेला
	लैगिक हिंसा निवारण शाखा	उपसचिव	ममता विष्ट
	तथ्यांक विश्लषण तथा प्रकाशन शाखा	उपसचिव	रामहरी गैह्रे
४.	समाज कल्याण तथा संघ संस्था समन्वय महाशाखा	सहसचिव	रामकृष्ण लामिछाने
	ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा	उपसचिव	विनोद कुमार दाहाल
	अपांगता अधिकार प्रवर्दन शाखा	उपसचिव	जमुना मिश्र
	संघ संथा समन्वय शाखा	उपसचिव	सम्झना देवकोटा

च. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

१.सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुरः

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ४ बमोजिमको दस्तुर ।

२..सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधिः

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र तथा सोही बमोजिम ।

छ. निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त निवेदन/उजुरीहरु जिम्मेवार अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारबाहीका लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट प्रचलित कानून एवं स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम कारबाही प्रक्रिया अगाडि बढाइने ।

ज. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव, श्री सुमनराज अर्याल, सम्पर्क नम्बरः ४२००४०८

झ. <u>सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुको विवरण</u>

१.तथ्यांक विश्लेषण तथा प्रकाशन शाखा

- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयको एकिकृत तथ्यांक संकलन गर्ने उद्देश्यले निर्माण गरिएको सामाजिक सुचना व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयनका लागि कास्की, लमजुङ, तनहु, देलखा, र रामेछाप जिल्लाका पालिकाहरुका सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि/ अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यैनिक अल्पसंख्यकसँग सम्बन्धित विषयमा शोधपत्र गर्ने सरकारी क्याम्पसमा स्नातकोत्तर तहको अन्तिम वर्षमा अध्ययनरत १० जना विद्यार्थीहरुलाई शोधपत्र लेखन कार्यका लागि सहयोग रकम रु.२५००० का दरले उपलब्ध गराइएको ।
- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने विषय (महिला, बालबालिका,ज्येष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा यौनिक र अल्पसंख्यक) मा २० वटा लेख रचना समेटिएको सशक्तिकरण पत्रिका (जर्नल) प्रकाशन गरिएको ।
- समाजिक सूचना प्रणाली को विषयवस्तुमा देखिएकै सुधार गर्नुपर्ने विषयमा यसको आर्थिक सहयेग एवं प्राविधिक सहयोग गर्ने दातृ संस्थासँग पटक-पटक छलफल गरी यो प्लेटफर्मलाई अधिकारिक रुपमा मन्त्रालयको स्वामित्वमा ल्याउने विषयमा समेत छलफल भएको र भइरहेको।
- नर्वेजियन सहयोग नियोगको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालित विकासका लागि लैंगिक समानता पुस्तिकामा नर्वेजियन विज्ञ समूहबाट प्राप्त भएको टिप्पणी अनुसार परिमार्जन गरी छलफलका लागि पठाइएको ।

२. राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम ईकाई

१. आ.व. २०७९/८० २. बजेट उपशीर्षक नं. ३४०००१०५ ३. मन्त्रालयः म.बा.तथा ज्ये.ना.म.

४. कार्यक्रम/आयोजनाको नामः राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम ५. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नामः ६. यस अवधिको बजेट रु. २५९५
क) आन्तरिक (१) नेपाल सरकारः २) संस्थाः ३) जनसहभागिताः ख) वैदेशिक १) ऋणः २) अनुदानः
७. यस अवधिको खर्च रकम र प्रतिशतः २४४.८९ ८. क) आन्तरिक १ नेपाल सरकारः २ स्थानीय निकाय/संख्याः ३. जनसहभागिता

ख) बैदेशिक १ ऋणः २ अनुदानः ९. कुल लागत मध्ये शुरुदेखि यस अवधिसम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिशतः
१०. आयोजनाको शुरुदेखि यस अवधिसम्मको भौतिक प्रगति प्रतिशतः ११. आयोजनाको कुल अवधिमध्ये वितेको समय प्रतिशतः

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			चौथो त्रैमासिक लक्ष्य			चौथो त्रैमासिक प्रगति			कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
१०												
१	मेशिनरी तथा उपकरण (कम्प्यूटर/ल्यापटप/स्क्यानर/क्यामरा आदि लगायत अन्य)	पटक	१	०.३९	१०.००				०	०.००	०.००	
	भेन्डीङ मेसिन जडान (सिंहदरबारभित्रका मन्त्रालय तथ अन्य सरकारी निकाय/संस्था	पटक	१	०.३९	१०.००			२.५०	०	०.००	०.००	
	फर्निचर फिक्चर्स (कार्पेट, दराज, कुर्सी पर्दा)	पटक	१	०.३५	९.००				०	०.००	०.००	
(क)	पुँजिगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१.१२	२९.००	०.००	०.००	२.५०	०.००	०.००	०.००	
(आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू												

१	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री		१	०.०४	१.००	१	०.०२	०.४०	१	०.०२	०.७९	
२	कार्यविधि निर्माण, पुनरावलोकन, छपाई तथा प्रकाशन	पटक	१	०.५८	१५.००	०.०	०.१४	३.७५	१		०.६४	
३	सूचना प्रकाशन व्यवस्थापन	पटक	१	०.१९	५.००	०.०	०.०५	१.२५	१		०.८९	
४	बहुआयमिक नमूनाग्राम सञ्चालनको कार्यविधि (मोडालिटी) तय गर्ने	पटक	१	०.१९	५.००	०.०	०.०५	१.२५	०		०.००	
५	महिलाहरूको घरेलु कामको मूल्य निर्धारण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान	पटक	१	०.३९	१०.०	०.०	०.१०	२.५०	०		०.००	
६	दुर्गम क्षेत्रमा ज्यान जोखिममा परेका गर्भवति तथा सुत्केरीको हवाइ उद्धार कार्यक्रम (उद्धार, यातायात तथा व्यवस्थापन र अनुगमन सहित)	पटक	१	१७.८०	४६२.००	१.०	४.४५	११५.५०	१	४.४५	१९६.८	
७	महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अ पाङ्गता भएक व्यक्ति, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक, लैंगिक हिंस तथा मानव बेचविखन तथा ओसारपसार लगायतका सवालहरूमा राष्ट्रियस्तरको सञ्चार माध्यमबाट पाक्षिक कार्यक्रम संचालन गर्ने । कुरिति विरुद्धको सामाजिक चेतनामुलक कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण	पटक	१	०.८९	२३.००	१.०	०.२२	५.७५	१	०.२२	२३.००	
८	महिला सुरक्षा सेवा कार्यक्रम	पटक	१	१.८५	४८.००	०.०	०.४६	१२.००	०			
९	महिला कार्यक्रम अन्तर्गत महिलाहरूको नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	पटक	६०	११.५६	३००.००	१.०	२.८९	७५.००	०	०.००		बजेट रोक्का भएकोले कार्यक्रम सञ्चालन नभएको
१०	राष्ट्रपति महिला समुन्नति पुरस्कार (प्रत्येक प्रदेशबाट १/१ जनाको दरले) सूचना प्रकाशन, व्यवस्थापन समेत	पटक	१	०.४६	१२.००	१.०	०.४६	१२.००	१	०.४६	६.८७	
११	राष्ट्रियस्तरमा महिला उद्यमी मेला/प्रदर्शनी आयोजना		१	०.३९	१०.००	०.०	०.००	०.००	०			बजेट रोक्का

	(संघसंस्थासँगको साझेदारीमा)											भएकवले कार्यक्रम सञ्चालन नभएको
१२	सामाजिक कुरिति, हिंसा, मानव बेचबिखन विरुद्धको अभियान कार्यक्रम		१	०.७७	२०.००	०.०	०.१९	५.००	१		१.३७	
१३	राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम समिक्षा		२	०.३९	१०.००	०.०	०.००	०.००	०			
१४	उद्यमशिलता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम		७	१.८९	४९.००	२.०	०.५४	१४.००	३	०.५४	९.३७	
१५	१०० वटा स्थानीय तहमा महिला उद्यमशिलता विका सहजीकरण केन्द्र संचालन सशर्त अनुदान		१००	७.७१	२००.००	०.०	०.००	०.००				
१६	नमूना बस्तीका दलित, अल्पसंख्यक, अतिसिमान्तकृत, सिमान्तकृत समुदायका, लैंगिक हिंसा र मानव बेचबिखनबाट पीडित तथा कोभीड प्रभावित र विपन्न महिलाहरूका लागि रोजगारमूलक तालिम सञ्चालन सशर्त अनुदान		७	२.९७	७७.१०	०	०.००	०.००				
१७	प्रत्येक प्रदेशका महिला उद्यमी तथा उद्यमी समूहलाई उद्यमशिलता प्रवर्धनका लागि प्रविधि सहयोग सशर्त अनुदान		७	१२.१४	३१५.००	०	०.००	०.००				
१८	सबै जिल्लाका कम्तीमा २ स्थानीय तह रहने गरी मानव विकास सुचकमा पछाडी परेका जम्मा १११ स्थानीय तहमा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन		१११	३८.०७	९८७.९०	०	०.००	०.००				
१९	महिला अधिकार दिवस		१	०.४६	१२.००	१.०	०.४६	१२.००	१	०.४६	५.१४	
२०	कार्यक्रम अनुगमन		१२	०.१५	४.००	३.०	०.०४	१.००		०.००		
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			९८.८४	२५६६.००		१०.०६	२६१.४		६.१५	२४४.८	
ग कार्यक्रम खर्चको जम्मा (क,ख)				१००	२५९५.००		१०.०६	२६३.९		६.१५	२४४.८	

भौतिक प्रगति प्रतिशत ६१.१७ वित्तीय प्रगति प्रतिशत ९२.८०

३. कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

विभिन्न महाशाखालाई राय उपलब्ध गराएको	चार वटा
अदालतबाट भएका आदेश/फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित पत्राचार	चार वटा
अदालतमा लिखित जवाफ पठएको	तीन वटा

४. संघ संस्था समन्वय महाशाखा

विवरण		सामाज कल्याण परिषदमा सहमति		अ.गै.स.स.परियोजना सहजिकरण समितिको बैठक संख्या	कार्य सहमति सिफारिस	श्रम स्वीकृति सिफारिस	गैर पर्यटकीय प्रवेशाज्ञा	आयात इजाजत सिफारिस	कैफियत
	महिना	साधारण सम्झौता	परियोजना सम्झौता						
१	बैशाख	३	९	१०	४	८	६	४	
२	जेठ	४	२	६	३	७	८	१	
३	असार	२	४	७	७	५	४	४	
	चैथो त्रैमासिक	९	१५	२३	१४	२०	१८	९	

५. महिला विकास तथा लैंगिक मूल प्रवाहिकरण शाखा

<u>निम्नः</u>

क.स	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	चौथो त्रैमासिक प्रगति		प्रगति
		परिणाम	भारित	
१	लैंगिक सम्पर्क व्यक्तिहरुको क्षमता विकास अन्तरक्रिया/अभिमुखिकरण/भ्रमण/ अवलोकन/ सकारात्मक सोच तालिम	१	१००	विभिन्न मन्त्रालय तथा आयोगहरुका लैंगिक सम्पर्क व्यक्तिहरुको सहभागितामा काभ्रे जिल्लाको धुलिखेलमा २ दिने अन्तरक्रिया तथा सकारात्मक सोच सम्बन्धि कार्यक्रम

				सञ्चालन गरिएको।
२	अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुरुप (CEDAW,BPFPA,UPR,UNESCAP लगायत) अनुरुप समय/ समयमा पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी वैठक तथा प्रतिवेदन निर्माण)	१	१००	CEDAW को सातौं आबधिक प्रतिवेदन CEDAW समिति पेश भएको ।
३	राष्ट्रिय लैंगिक समानता नीति,२०७७ र राष्ट्रिय लैंगिक समानता नीतिको कार्यन्वयन कार्ययोजनाको अभिमुखिकरण र प्रचार	२	१००	लुम्बिनी प्रदेशको रुपन्देही तथा मधेश प्रदेशको धनुषामा सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहका सरोकारवाला निकायहरुको सहभागितामा लैंगिक समानता नीति र कार्यान्वयन कार्ययोजना बारे जानकारी प्रदान गरिएको ।
४	Gender audit manual निर्माण	१	१००	लैंगिक परिक्षण निर्देशिका तयार भएको।
५	सबै मन्त्रालयका महिला कर्मचारीहरुका लागि Digital Awareness Program (E-Literacy)	१	१००	विभिन्न मन्त्रालयका कर्मचारीहरुमा सूचना प्रविधिको सुरक्षित प्रयोग सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्यले काठमाण्डौमा १ दिने कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।

६. नीति, योजना तथा अनुगमन शाखा

- आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८० तयार गरी अर्थ मन्त्रालय पठाइएको।
- मध्यमकालिन खर्च संरचनालाई अन्तिम रुप दिइ सो सम्बन्धी सप्टवेयरमा प्रविष्टि गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको।
- आ.व. २०८०/८१ को लागि बजेट तथा तथा कार्यक्रमहरुको छलफल तथा तयारी सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालय सँग समन्वय गरी LMBIS मा प्रविष्टि गरिएको।
- संघिय संसद सचिवालयमा प्रतिनिधि सभा सदस्यद्धारा सोधिएका मौखिक पश्नहरुको जवाफ विभिन्न शाखाहरुबाट संकलन गरी पठाइएको।

- आ व २०७९/८० को मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उप-समिति (Pre-MDAC) को १ वटा बैठक सम्पन्न गरिएको।
- आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक विकास कार्यक्रमहरुको सारांश (रातो किताब) तयार गरेको ।
- संस्थागत अनुदान मापदण्ड सम्बन्धी मस्यौदा तयार गरिएको।
- आ.व.२०८०/८१ को लागि माइलस्टोन तयार गरिएको।
- विनियोजन विधेयक २०८० को छलफल कार्यक्रममा सहभागि भई उठेका पश्नहरुको जवाफ तयार गरिएको।
- आर्थिक बर्ष २०८०/८१ को लागि माइलस्टोन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको अनलाइनमा प्रविष्ट्रि गरिएको।
- आर्थिक बर्ष २०८०/८१ को लागि वार्षिक कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरिएको।
- बार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको तयारी भईरहेको।

७. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा

क्र.सं.	चौथो त्रैमासिकमा सम्पन्न भएका कार्यक्रमहरु	कैफियत
१	मानव वेचविखन तथा ओसारपसारबाट पीडित/ प्रभावितहरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रका संचालक व्यवस्थापक तथा जिल्ला समितिका सदस्य र स्थानीय तहका कर्मचारीवीच अन्तर्क्रिया	३९ जनाको सहभागितामा काठमाडौंमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको
२	अनलाइनबाट हुन सक्ने बेचविखनबाट जोगिन साइबर क्राइम सम्बन्धी जानकारी तथा मानव वेचविखन विरुद्ध अभियान कार्यक्रम (जिल्लाभित्रका स्थानीय तह, किशोरी समुह वा वेचविखनबाट प्रभावित हुनसक्ने समुह तथा सरोकारवाला निकायहरुको सहभागिता तथा मानव बेचविखन अनुसन्धान व्यूरोको सहकार्यमा)	रसुवा जिल्लामा ६० जना र सिन्धुली जिल्लामा ७१ जनाको सहभागितामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
३	पुनर्स्थापना केन्द्रमा रहेका मानव वेचविखन तथा ओसारपसार पीडित/प्रभावितहरुका लागि मनोसामाजिक परामर्श तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	४५ जनाको उपस्थितिमा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको चौतारामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको
४	मानव वेचविखन तथा ओसारपसार पीडित/ प्रभावितहरुका लागि रोजगारमूलक तालीम	पुनर्स्थापना केन्द्र श्री एन्जल्स कास्कीको संरक्षणमा रहेका १० जना पीडित तथा प्रभावित महिला तथा किशोरीहरुलाई ३ महिने ब्यूटिसियन तालिम सञ्चालन ।
५	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण सम्बन्धी अभियान कार्यक्रम	कोशी प्रदेशको विराटनगरमा ६९ जना र सुदुरपश्चिम प्रदेशको कैलाली जिल्लामा ७४ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

६	पालेर्मो प्रोटोकलको कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय नीति/ऐन/नियमावली/कार्ययोजना तर्जुमा/परिमार्जन (अन्तर्क्रिया,गोष्ठी र छलफल समेत)	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजनाको मस्यौदा उपर छलफल तथा सुझाव संकलन कार्यक्रम सम्पन्न भएको (विराटनगर र पोखरा)

८. अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको राष्ट्रिय नीति, २०८० मस्यौदा मन्त्रीपरिषदमा पेश भएको ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको विद्यमान ऐन कानूनका सम्बन्धमा प्रदेशहरुमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र स्थानीय तहका अपाङ्गता क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाका लागि सचेनतामूलक कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- हेरचाह सम्वन्धी आधारभुत तालिम सञ्चालन स्रोत पुस्तिका, २०८० स्वीकृत भई अटिजम बौद्धिक , अपाङ्गता र श्रवण दृष्टिविहिन भएका व्यक्ति र पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिका परिवारका सदस्य एवम् संरक्षकलाई हेरचाह गर्ने सम्बन्धमा ३ वटा प्रदेशमातालिम कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि-, २०८० को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार (नानमु) भएको ।
- अपाङ्गतामैत्री नेपाल सम्बन्धी सूचकको मस्यौदा तयार गरिएको।
- ३ वटा संघीय मन्त्रालयहरु (अर्थ मन्त्रालय, शहरी विकास मन्त्रालय र श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षाद मन्त्रालय)
- आर्थिक अवस्था न्यून भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई आवश्यकताको आधारमा करिब २८३६ वटा सहायक सामाग्री वितरण भएको ।
- ८३ जना सहारा विहिन तथा पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति र १३५ जना कुष्ठरोग प्रभावित व्यक्तिहरुलाई आवासीय पुनस्थापना सेवा उपलब्ध भएको ।
- मन्त्रालयमा दोभाषे सेवा कार्यक्रम संचालनमा भएको ।
- दोभाषे सेवा संचालन सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार भएको ।
- २४ वटा संघ महासंघ र संस्था एवम पुनस्थापना केन्द्रहरु मार्फत सर्शत अनुदानबाट अपाङ्गता सम्बन्धी , सहजिकरण गरी कार्यक्रम स्वीकृती र अनुगमन सम्बन्धी कार्यहरु सम्पादन कार्यक्रम संचालन गर्न समन्व भएको।

९. बाल संरक्षण तथा विकास शाखा

सि.नं.	स्वीकृत कार्यक्रम	प्रति प्रदेशका लागि बाडफाँड स्वीकृत बजेट	चौथो त्रैमासिकको उपलब्धीहरू	कैफियत
१	बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धमा भएका नीतिगत व्यवस्थाहरूको सम्बन्धमा प्रदेशस्तरीय प्रचारात्मक एवं अभियान मुलक कार्यक्रम संचालन	४ लाख	गण्डकी प्रदेशको पोखरामा २०८०/०१/२६ मा सम्पन्न	
२	बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धमा भएका नीतिगत व्यवस्थाहरूको सम्बन्धमा प्रदेशस्तरीय प्रचारात्मक एवं अभियान मुलक कार्यक्रम संचालन	४ लाख	सुदुरपश्चिम प्रदेशको डोटीको सिलगढीमा मिति २०८०/०३/१३ मा सम्पन्न	
३	बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धमा भएका नीतिगत व्यवस्थाहरूको सम्बन्धमा प्रदेशस्तरीय प्रचारात्मक एवं अभियान मुलक कार्यक्रम संचालन	४ लाख	कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा मिति २०८०/०३/१५ मा सम्पन्न	
४	दिवा शिशु स्याहार केन्द्र सिंहदरबारलाई अनुदान प्रदान	२० लाख (चौथो त्रैमासिक बापत)	२०८०/०१/२९	

१०.ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा

- ज्येष्ठ नागरिक नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरि राय सुझावको लागि सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूमा लेखि पठाएको।
- वृद्धावस्था व्यवस्थापनको लागि सुर्खेत, डोटी र गोरखामा ३ दिने स्याहार कर्ता तालिम सम्पन्न।
- अन्तर निकाय समन्वय बैठक सम्पन्न।
- ज्येष्ठ नागरिकमा भएको ज्ञान, सीप र अनुभवको अन्तरपुस्ता सीप हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्यक्रम कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत, बागमती प्रदेशको काठमाडौं र कोशी प्रदेशको धनकुटामा सम्पन्न गरीएको।
- ज्येष्ठ नागरिकको सम्बन्धमा सचेतनामूलक ब्रोसर र फ्लेक्स तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गरिएको र मन्त्रालयले प्रकाशन गरेको।
- ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखाबाट उपलब्ध गराउने संस्थागत अनुदानको बाँकी रकम राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक महासंघ र मानव सेवा आश्रमलाई उपलब्ध गराईएको।

११.लैङ्गिक हिंसा निवारण शाखा

- पोखरा, नुवाकोट र रौतहट जिल्ला कारागार कार्यालयमा विभिन्न आरोप तथा अपराधका कारण जेल सजाय भोगिरहेका ७६ जनालाई महिला तथा किशोरीहरूलाई सामाजिक सचेतना सहितको सकारात्मक सोच सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- केन्द्रिय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको १ वटा बैठक सम्पन्न भएको।

१२.आर्थिक प्रशासन शाखा

- अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा तथा ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा समेतबाट अनुदान निकाशाका लागि आएका सिफारिस अनुसार सम्बन्धित संस्थाहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराईएको।
- विभिन्न शाखाहरूसँग सम्बन्धित विषयमा माग भएको आर्थिक राय उपलब्ध गराइएको।
- स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट परिधि भित्र रही नियमानुसार पेश हुन आएका विलहरूको भुक्तानी गरिएको दायित्व सृजना भै सकेका विलहरूको बजेट रोक्का फुकुवासँगै आवश्यक कारबाही अगाडी बढाइएको ।
- बेरुजु फछ्र्यौट सम्बन्धी कार्यक्रम तिब्रता दिइएको।
- आ.ब. २०८०/८१ को लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी पेश गरिएको।
- मन्त्रालय लगायत विभिन्न कार्यालयहरूको रकमान्तर सम्बन्धी कार्य भएको।
- आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित वार्षिक प्रतिबेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गराएको ।

१३.कर्मचारी प्रशासन शाखा

- यस मन्त्रालयमा नवनियुक्त मन्त्रीज्यू सुरेन्द्रराज आचार्य तथा सचिव सुमनराज अर्याललाई कार्यलयमा स्वागत तथा पदस्थापन गरिएको ।
- श्री अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा छानविन प्रतिवेदनहरु उपलब्ध गराईएको।
- उप-सचिव श्री जमुना मिश्र, लेखापाल श्री पार्वती पोखेल र ना.सु .श्री रेश्मा लामिछानेलाई छानविन समितिहरु गठन गरिएको।
- उप-सचिव श्री नीरा अधिकारीलाई महिला, बालबालिका विभाग, पुल्चोक ललितपुरमा निमित्त प्रमुखको रुपमा जिम्मेवारी तोकिएको।
- विभन्न मन्त्रालयबाट सरुवा भई आउनुभएको कर्मचारीहरुलाई हाजिर गराईएको।
- मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई पदस्थापना तथा जिम्मेवारी हेरफेर गरीएको।
- यस मन्त्रायलयका सचिव श्री डिल्लीराम शर्मा ज्यू लाई रमाना पत्र दिई पठाइएको ।
- श्री अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा छानविन प्रतिवेदनहरु उपलब्ध गराईएको।

- सचिव श्री सुमनराज अर्याललाई अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको ।
- यस मन्त्रालय का शाखा अधिकृत श्री बद्रिनाथ लम्साललाई रमाना दिई पठाइएको।
- विभिन्न मन्त्रालयबाट सरुवा भई आउनुभएको कर्मचारीहरुलाई हाजिर गराईएको।
- मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई पदस्थापना तथा जिम्मेवारी हेरफेर गरीएको।
- सहसचिव श्री कृष्ण प्रसाद धिताल ज्यूलाई महिला बालबालिका विभागमा महानिर्देशकको रुपमा पदस्थापना गरिएको।
- यस मन्त्रायलयका लेखा अधिकृत रण बहादुर पौडेल र कम्प्युटर ईन्जिनीयर दिपेन्द्र प्रसाद रौनियार रमाना पत्र दिई पठाइएको ।
- श्री अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा छानविन प्रतिवेदनहरु उपलब्ध गराईएको।
- वैदेशिक भ्रमणका लागि उपसचिव द्वय सम्झना खनाल र सम्झना देवकोटालाई मनोनयन गरिएको
- लेखा अधिकृत श्री गायत्री पौडेललाई यस कार्यालयमा हाजिर गराइएको।
- कर्मचारीको विवरण संघीय मामिला तथा समान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- समाज कल्याण परिषदमा पुल्चोक ललितपुरमा छानविन प्रतिवेदन माग गरिएको ।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा जावलाखेल ललितपुरमा तालिमको लागि कर्मचारी मनोनयन गरिएको ।
- राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद पुल्चोक ललितपुरमा छानविन गरि प्रतिवेदन पेश गर्न आदेश गरिएको ।
- काठमाडौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडमा खानेपानीको विवरण पठाइएको।
- श्री संघिय संसद सचिवालय राष्ट्रिय सभामा यस मन्त्रालयबाट प्रतिनिधीहरु मनोनयन गरी पठाइएको ।
- कानुन अधिकृत श्री निकिता दाहालको प्रसुती बिदा स्वीकृत गरिएको ।
- राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद पुल्चोक ललितपुरमा छानविन गरि प्रतिवेदन पेश गर्न आदेश गरिएको ।
- श्री गोरखापत्र संस्थानलाई गोरखापत्र उपलब्ध गराउन पत्राचार गरिएको ।
- दैनिक रुपमा करीब १०० जना भन्दा बढीलाई गेट पास उपलब्ध गराईएको।
- प्रशासन सम्बन्धि दैनिक कार्यहरु भएको ।

ञ. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पदः-

कार्यालय प्रमुखको नामर सम्पर्क नम्बरः-

सुमनराज अर्याल

सचिव

सम्पर्क नं.-४२००४०८

प्रवक्ताको नाम र सम्पर्क नम्बरः-

इन्दु घिमिरे

सहसचिव/प्रवक्ता

सम्पर्क नं.-४२००५०१

सूचना अधिकारीको नाम र सम्पर्क नम्बरः-

चिरन्जीबी भण्डारी

उपसचिव/सूचना अधिकारी

सम्पर्क नं.-४२०००८२

मन्त्रालयको वेबसाइटः-www.mowcsc.gov.np, email-info@mowcsc.gov.np

ट.राष्ट्रिय कार्ययोजना, ऐन, नियम, रणनीति, कार्यविधि, मापदण्ड तथा निर्देशिकाः

१. राष्ट्रिय कार्ययोजनाहरू

- बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०६९
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी कार्ययोजना, २०६२
- महिलाविरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धि)CEDAW) कार्यान्वयनको लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना,२०६०
- लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण कार्यान्वयनका लागि तयार (कार्ययोजना बेइजिङ्ग) गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६१
- मानव बेचविखन विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरूको बेचविखन तया ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना,२०६८
- अपाङ्गता सम्बन्धी १० वर्षे राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजना)२०७३-२०८२)
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम १० वर्षे रणनीति योजना, २०७५
- महिला, उद्यमशिलता विकास र वित्तीय पहुँच सम्बन्धि अवधारणा,२०७५

२. ऐन, निर्देशिका, रणनीति, कार्यविधि तथा मापदण्डहरू

बालबालिका सम्बन्धी

- बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
- बालबालिका सम्बन्धी नियमावाली, 2078
- आपत्कालिन बाल उद्धार कोषनियमावली (सञ्चालन), २०६७
- बाल विवाह अन्त्यको लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७२
- सडक बालबालिकाको व्यवस्थापन मार्गदर्शन, २०७२
- सिंहदरबार परिसर भित्र निजामती कर्मचारीका शिशुहरूको लागि संचालित दिवा शिशुस्याहार केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०७१
- बालविवाह विरुद्ध कार्यक्रम संचालन खर्च कार्यविधि, २०७५
- सडक बालबालिकाको व्यवस्थापन खर्च कार्यविधि, २०७५
- बालगृहसंचालन कार्यविधि, २०७५
- बाल संरक्षण आर्थिक राहत सहयोग, कार्यविधि, २०७६
- आवासीय बालगृह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०६९
- सडक बालबालिका उद्धार संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७६
- बाल हेल्पलाइन नम्बर १०९८ सञ्चालन कार्यविधि, २०७६

- बालबालिका खोजतलास नम्बर १०४ सञ्चालन निर्देशिका, २०७६
- सृजनशील बाल प्रतिभा प्रोत्साहन कार्यविधि, २०७७

महिला सम्बन्धी

- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार ऐन (नियन्त्रण), २०६४
- घरेलु हिंसा ऐन (कसूर र सजाय), २०६६
- कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार ऐन (नियन्त्रण), २०७१
- बोक्सी आरोप (कसुर र सजाय) ऐन, २०७२
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियमावली (नियन्त्रण), २०६५
- एकल महिला सुरक्षा कोष नियमावली, २०७०
- एकल महिला सुरक्षा कोष (सञ्चालन) नियमावली, (पहिलो संशोधन (२०७६
- लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नियमावली (सञ्चालन), २०६७
- छाउपडी प्रथा उन्मुलन निर्देशिका, २०६४
- पुनस्थार्पना केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका२०७२ (पहिलो शंशोधन)
- पुनस्थार्पना कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०६८
- मानव बेचबिखन विरुद्धको अभियानमा संलग्न सरोकारहरूका लागि मनोसामाजिक मनोविमर्श निर्देशिका, २०६८
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट पिडित र प्रभावितहरूको हेरचाह तथा संरक्षणका लागि राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड, २०६४
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय समितिको सदस्य छनौट मापदण्ड, २०७४
- श्रमजीवी महिलाहरूप्रति डान्स रेष्टुरेन्ट, डान्सबार जस्ता कार्यस्थलमा हुने यौन उत्पिडन नियन्त्रण गर्न जारी गरिएको निर्देशिका, २०६५
- एकल महिला सुरक्षा कोष सञ्चालन मापदण्ड, २०७१
- लैंगिक हिंसा अन्त्यको लागि पुरुष सञ्जाल)Male Leader Network) परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- लैंगिक हिंसा पीडितको तत्काल उद्धार, राहत न्यायमा पहुँच तथा पुनस्थापना सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७६
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७४
- राष्ट्रपति महिला उत्थान जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५

- दुर्गम क्षेत्रमा ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूका लागि हवाई उद्धारसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- राष्ट्रपति महिला उत्थान बहुआयमिक नमुना ग्राम स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको कार्यक्षेत्रगत शर्त, २०७५
- मानव बेचबिखन विरुद्धको स्थानीय समिति(परिचालन निर्देशिका गठन तथा) , २०७०
- अल्पकालिन सेवा केन्द्रको नमुना कार्यक्षेत्रगत शर्त)Terms of Reference),२०७४
- दिर्घकालिन मंगलासहाना पुनस्थापना केन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू, २०७५
- जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७
- महिला उद्दमशीलता सहजीकरण केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०७७
- महिला उद्दमशिलता विकास वित्तिय पहुँच टेवा पुँजी र प्रविधि सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- महिलाद्धारा उत्पाडित सामग्रीको प्रर्दशनी सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७
- राष्ट्रपति महिला उद्धमी समुन्नती पुरस्कार छनौट मापदण्ड, २०७७
- हातैमा उद्दम मोवाईल एप्स निर्माण तथा संचालन मापदण्ड, २०७७
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम बहुआयमिक नमूना ग्राम अवधारणा पत्र, २०७७

अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४(
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी नियमावली, २०७७
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि (नमूना), २०७५
- सिकार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका .आर.वि., २०६८
- अपाङ्कता भएका व्यक्तिका लागि पहुँचयुक्त भौतिक संरचना तथा सञ्चार सेवा निर्देशिका, २०६९
- अपाङ्गता सम्बन्धी सूचना तथा सहयोगी कक्ष संचालन सम्बन्धी कार्यविधि (हेल्पडेक्स), २०७१
- सी.आर.बी कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि संस्था छनौट सम्बन्धी मापदण्ड,२०७१
- सी. आर.बी कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी खर्च विधि, २०७२
- पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि आवासीय पुनस्थापना केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७२
- सार्वजनिक एवं सेवा प्रदायक संस्था बीचको साझेदारीमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आवासीय पुनस्थार्पना सेवा सञ्चालन विधि, २०७२

- प्रदेशस्तरमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सर्शत अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन २०७७
- ज्येष्ठ नागरिक अपांगता भएका व्यक्ति महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थालाई स्थानीय तह मार्फत अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी

- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी ऐन, २०६३
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
- ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्योपचार सेवा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०६१
- ज्येष्ठ नागरिक राष्ट्रिय कार्ययोजना,२०६२
- ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र – वितरण निर्देशिका, २०७४
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाले स्थानीय तहमार्फत उपलब्ध गराउने अनुदान सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७५
- केन्द्रीय ज्येष्ठ नागरिक समितिमा सदस्यको मनोनयन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५
- ज्येष्ठ नागरिक अपांगता भएका व्यक्ति महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थालाई स्थानीय तह मार्फत अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ज्येष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७६
- प्रदेशमा ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता नागरिक ग्राम स्थापना अनुदान रकम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र स्थापना गर्न स्थानीय तहको छनौट तथा केन्द्र संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७

अन्य

- स्थानीय तहमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांगता विषय हेर्ने कर्मचारीको नमूना कार्यविवरण
- स्थानीय तहमा सञ्चालन गरिने महिला विकास कार्यक्रमको परिचय, उद्देश्य र कार्यान्वयन विधि

'